

SÃªhara: a particiÃ³n Ã© inadmisibile

Description

A espada de Damocles de Kofi Annan caiu sobre as testas dos membros do Consello de Seguridade das Nacións Unidas. Este vÃ©n de aprobar unha resoluciÃ³n (S/RES/1394 [2002]) na que se preceptúa a elecciÃ³n entre as catro opciÃ³ns posibles que amablemente suxire o Secretario Xeral onusino.

A primeira vÃ­a Ã© o Plan de Paz. Aceptado no seu dÃ­a por ambas partes, aÃ­nda que agora Ã© obstaculizado por Marrocos, inclÃºe a celebraciÃ³n dun referendo de autodeterminaciÃ³n para elixir entre a independencia ou a integraciÃ³n en Marrocos. A segunda serÃ­a o Plan Baker, un proxecto de acordo marco que establece unha autonomÃ­a saharai dentro de Marrocos. E como non hai dous sen tres, a particiÃ³n do territorio foi calificada como a "terceira vÃ­a", mentres que a renuncia de Nacións Unidas Ã mediaciÃ³n e a volta Ã s armas serÃ­a a derradeira saÃ­da.

XeogrÃ¡ficamente a particiÃ³n presentase como unha repeticiÃ³n da levada a cabo entre Marrocos e Mauritania en 1976. Pero Ã© inviable por moitas razÃ³ns. En primeiro lugar, polas implicaciÃ³ns territoriais que terÃ­a para a RASD. Unha divisiÃ³n tal do territorio suporÃ­a que a RASD perderÃ­a unha boa parte do territorio que neste momento controla, o que estÃ¡ ao leste do muro ou berma, e que se atopa ao norte da liÃ±a divisoria do reparto marroco-mauritano. En segundo lugar, implicarÃ­a para a RASD a pÃ©rdida da sÃºa fronteira con Alxeria, principal aliado, descalificando a argumentaciÃ³n de que esta hipotÃ©tica particiÃ³n permitirÃ­a unha saÃ­da Ã³ AtlÃ¡ntico para Alxeria a travÃ©s da RASD. Como consecuencia paradoxal deste reparto xeogrÃ¡fico, de levarse acabo deste xeito, unha das tribus do SÃ¡hara Occidental mais belicosamente antimarroquies, os Erguibat, quedarÃ­a inmersa dentro do territorio asignado a Marrocos.

Todas estas razÃ³ns contrastan coas versiÃ³ns verquidas na prensa espaÃ±ola nas que se argumenta favorablemente a particiÃ³n do territorio porque Ã© unha soluciÃ³n que deixariÃ¡ a todos satisfeitos. A RASD porque verÃ­a consagrada a sÃºa existencia; Alxeria porque conseguirÃ­a unha saÃ­da ao mar; Marrocos porque conservariÃ¡ a zona na que mÃ¡is investiu economicamente; Francia porque o seu aliado poderÃ­a controlar, cando menos, parte do territorio ocupado; Mauritania porque coa perda da liÃ±a fronteiriza con Marrocos atopariÃ¡se cun "Estado colchÃ³n" de seguridade entre o seu territorio e o afÃ¡n imperialista marroquÃ­; EspaÃ±a porque, con salvedades, acadariÃ¡ a conclusiÃ³n con "Ã©xito relativo" da descolonizaciÃ³n, abrirÃ­a un espacio socio-econÃ³mico de cooperaciÃ³n coa RASD e desactivariÃ¡ boa parte da sÃºa axenda de conflitos con Rabat; e non debemos pasar por alto o crecente interese dos EE.UU. pola cuestiÃ³n do SÃ¡hara e polo continente africano en xeral xa que capitalizarÃ­a a consecuciÃ³n da paz no Magreb quedando en Ã³ptima posiciÃ³n para impulsar a creaciÃ³n dun mercado Ãºnico da rexÃ­on norteafricana.

Ã© evidente que a liÃ±a divisoria entre Marrocos e a RASD trazada en 1976 debe ser variada amplamente para que a eventual particiÃ³n conte cunhas mÃ­nimas posibilidades de ser considerada. En primeiro lugar, terÃ­a que ampliarse cara o noroeste a liÃ±a de demarcaciÃ³n de 1976 para que o territorio da RASD no futuro incluíra a "Ã©tÃ³dolos actuais territorios liberados" que, por outra parte, domina a RASD actualmente. Territorios tan simbÃ³licos como Bir LehlÃº, lugar donde se fundou a RASD e capital provisional da mesma hoxe en dÃ­a. Esta serÃ­a a Ãºnica maneira de que a RASD mantivera a fronteira con Alxeria. A sÃºa vez, a actual fronteira oriental entre Marrocos e a RASD terÃ­a que ampliarse cara o oeste, para que o territorio da RASD, de non poder contar con El AaiÃºn, sÃ­ que puidera contar cando menos con Smara, capital espiritual do territorio, ubicada como El AaiÃºn nunha zona Erguibat, e que poderÃ­a converterse provisionalmente na capital da RASD. En terceiro lugar, a liÃ±a de demarcaciÃ³n tamÃ©n terÃ­a que desprazarse mais ao norte, abarcando a cidade de Bojador na costa do mesmo nome e repartindo a zona de Bu Craa no interior para que ambos Estados puideran beneficiarse por igual dos fosfatos e das riquezas pesqueiras, quedando en vecindade con Canarias.

Tras unha prolÃ­fica ringleira de resoluciÃ³ns da ONU (como a 34/37 [de 1979] ou a 35/19 [de 1980]) que se converteron a travÃ©s do lonxevo mecanismo do costume internacional en "papel mollado", a cuarta vÃ­a como soluciÃ³n para un conflito que comezou co desgraciado tratado de 1912 e que privou ao SÃ¡hara Occidental do territorio comprendido entre o paralelo 27,40 e o rÃ­o Draa para atribuirllle ao sultÃ¡n marroquÃ­, aÃ­nda que nunca o posuira antes, non parece ser suficiente recompensa histÃ³rica para o pobo saharai.

¿SerÃ­a xusto que o territorio do SÃ¡hara Occidental sufrira unha nova amputaciÃ³n? Como sinalou a Asemblea Xeral das

Nacións Unidas en reiteradas ocasións (na resolución 3438 A (XXX) de 10 de decembro de 1975) e despois nos Acordos de Madrid, que consolidan por certo a condición de España como única â€œpotencia administradoraâ€ do territorio, Marrocos é un país ocupante que non merece, en xustiza, máis recompensa que a retirada incondicional e a imposición da subseguinte obriga indemnizatoria polos danos causados.

[Acceso ao artigo orixinal no repositorio web 1998-2012](#)

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

África ARCHIVE

IDIOMA

Galego

Date Created

August 13, 2002

Meta Fields

Autoria : 3927

Datapublicacion : 2002-08-13 00:00:00